

залученню як молодих так і високо досвідчених спеціалістів до наукової діяльності.

Список бібліографічних посилань

1. Регламент (ЕС) № 1223/2009 по косметической продукции, наноматериалы // ICQC : сайт. URL: <https://www.icqc.eu/ru/certifikacija-ce/sertifikacija-kosmetiki-v-evropejskom-soyuze/kosmetika-nanomaterialy> (дата звернення: 25.04.2020).

2. ДСанПІН 2.2.9.027-99/ Санітарні правила і норми безпеки продукції парфумерно-косметичної промисловості. Державні санітарні правила та норми // ДНАОП : сайт. URL: https://dnaop.com/html/40946/doc-ДСанПІН_2.2.9.027-99 (дата звернення: 25.04.2020).

Одержано 28.04.2020

УДК 342

Вадим Миколайович Гетманчук,

*ад'юнкт Харківського національного
університету внутрішніх справ*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ

Оскільки здійснення працівниками поліції своїх обов'язків передбачає можливість обмеження прав і свобод громадянина, то дослідження особливостей здійснення правоохоронної діяльності видається достатньо актуальним. Припинення і попередження правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху працівниками поліції сприяє зменшенню травматизму під час управління транспортними засобами, що слугує додатковою підставою актуальності обраної теми доповіді.

Предметом доповіді є нормативно-правові засади здійснення працівниками поліції адміністративно-превентивних заходів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Метою доповіді є висвітлення правової основи для здійснення працівниками поліції адміністративно-превентивних заходів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Перелік превентивних заходів встановлено у Кодексі про адміністративні правопорушення та Законі України «Про

Національну поліцію». Під час виявлення та припинення адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху працівники поліції найчастіше застосовують такі заходи адміністративного припинення, встановлені у ст. 31 Закону України «Про Національну поліцію», як перевірка документів особи, опитування особи, поверхнева перевірка і огляд, зупинення транспортного засобу, обмеження пересування особи або транспортного засобу. Серед превентивних заходів, передбачених КпАП України, варто назвати доставлення порушника (ст. 259 КпАП України), тимчасове вилучення посвідчення водія (ст. 265-1 КпАП України), відсторонення осіб від керування транспортними засобами та огляд на стан сп'яніння (ст. 267 КпАП України).

Науковці надають характеристику адміністративно-превентивним заходам. М. М. Стоцька визначає такі заходи як сукупність прийомів і способів, за допомогою яких міліція впливає на суспільні відносини у зазначеній сфері з метою забезпечення нормального функціонування автотранспорту, формування у учасників дорожнього руху звички добровільно виконувати вимоги правових норм, попередження та припинення порушень загальнообов'язкових правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, притягнення винних до відповідальності [5, С. 26]. О. Ю. Салманова вказує, що сутністю адміністративно-превентивних заходів є несприятливі наслідки морального, майнового, організаційного, особистісного чи іншого характеру. Вони застосовуються з метою припинення (переривання) адміністративних проступків, злочинів, а також об'єктивно протиправних діянь у сфері функціонування автотранспорту, усунення їх шкідливих наслідків, забезпечення умов для подальшого застосування заходів адміністративної та іншої відповідальності, а також зниження рівня аварійності і травматизму в зазначеній сфері [4, С. 151]. Погоджуючись із висловленими дослідниками думками, наведемо правову характеристику підстав для проведення таких заходів.

Відповідно до п. 6 ч. 1 ст. 32 Закону України «Про Національну поліцію» працівники поліції мають право перевірити документи у водія автомобіля, якщо зовнішні ознаки особи чи транспортного засобу або дії особи дають достатні підстави вважати, що особа причетна до вчинення правопорушення, транспортний засіб може бути знаряддям чи об'єктом вчинення правопорушення. При

цьому підстави для зупинення транспортного засобу передбачені у ст. 35 Закону України «Про Національну поліцію». Серед таких підстав зазначено порушення правил дорожнього руху, очевидні ознаки, які свідчать про несправність транспортного засобу, перебування автомобілю у розшуку та інші [3]. Названі заходи спрямовані на забезпечення безпеки дорожнього руху і можуть бути здійснені лише за наявності законодавчо встановлених підстав.

Згідно із ч. 1 ст. 33 Закону України «Про Національну поліцію» поліцейський може опитати особу, якщо існує достатньо підстав вважати, що вона володіє інформацією, необхідною для виконання поліцейських повноважень [3]. Відповідно до ч. 3 ст. 256 КпАП України особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу [2]. При цьому відповідно до ч. 1 ст. 63 Конституції України особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом [1]. Отже, за певних випадків громадянин може відмовитися від участі в опитуванні поліцейськими.

Огляд транспортного засобу може бути проведений працівником поліції в присутності власника автомобіля згідно зі ст. 264 КпАП України [2]. Відповідно до п. 3 ч. 4 ст. 34 Закону України «Про Національну поліцію» працівник поліції здійснює поверхневу перевірку транспортного засобу, якщо існує достатньо підстав вважати, що транспортний засіб є знаряддям вчинення правопорушення та/або знаходиться в тому місці, де може бути скоєно кримінальне правопорушення, для запобігання якого необхідно провести поверхневу перевірку [3].

Згідно із ч. 1 ст. 265-1 КпАП України у разі наявності підстав вважати, що водієм вчинено порушення, за яке відповідно до цього Кодексу може бути накладено адміністративне стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами, працівник уповноваженого підрозділу тимчасово вилучає посвідчення водія до набрання законної сили постановою у справі про адміністративне правопорушення, але не більше ніж на три місяці з моменту такого вилучення, і видає тимчасовий дозвіл на право керування транспортними засобами [2]. Порядок тимчасового вилучення посвідчення

водія на транспортний засіб та його повернення затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 року.

Як передбачено ч. 4 ст. 37 Закону України «Про Національну поліцію» поліцейський може тимчасово обмежити пересування транспортного засобу для запобігання небезпеці, якщо є достатні підстави вважати, що транспортний засіб можуть бути використані особою з метою посягання на своє життя і здоров'я або на життя чи здоров'я іншої людини, або пошкодження чужої речі [3]. Відповідно до ч. 1 ст. 265-2 КпАП України у разі наявності підстав вважати, що водієм вчинено певні адміністративні порушення, працівник поліції, тимчасово затримує транспортний засіб шляхом блокування або доставляє його для зберігання на спеціальний майданчик чи стоянку, в тому числі за допомогою спеціального автомобіля – евакуатора [2]. Порядок тимчасового затримання працівниками поліції транспортних засобів та їх зберігання затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 року.

Порядок та підстави відсторонення водія від керування транспортним засобом та проведення огляду на стан сп'яніння встановлено у ст. 266 КпАП України [2]. Порядок направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2008 року.

Таким чином, законодавчі та підзаконні акти встановлюють підстави і порядок проведення кожного з адміністративно-превентивних заходів гарантії дотримання прав і свобод людини під час здійснення таких заходів. Працівники поліції повинні діяти лише в порядку, встановленому законодавством. Адже сутністю таких заходів є несприятливі наслідки морального, майнового, організаційного, особистісного чи іншого характеру, які можуть настати для громадянина, якого підозрюють у вчиненні злочину або адміністративного проступку у сфері безпеки дорожнього руху.

Список бібліографічних посилань

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-вр. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст. 1122.

3. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.

4. Салманова О. Ю. До питання про класифікацію заходів адміністративного припинення, які застосовуються працівниками ДАІ. *Вісник Запорізького юридичного інституту*. 2001. № 3. С. 148–153.

5. Стоцька М. М. Безпека дорожнього руху – невід’ємна умова розвитку економіки. *Наше право*. 2007. № 4. С. 22–27.

Одержано 30.04.2020

УДК 346.5:656.2 (477)

Тетяна Владиславівна Головка,

кандидат технічних наук, доцент,

доцент кафедри управління експлуатаційною роботою

Українського державного університету

залізничного транспорту

РАДЯНСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПОРТІВ У 1917–1923 РР.

Після подій 1917 р. у сфері майнових відносин, як і в інших сферах суспільного життя, стався значний перелом, що послужило початком формування нового пласта законодавства, необхідного для регулювання нових соціально-економічних реалій.

Що стосується діяльності портів, то тут базовим стало розпорядження по комісаріату торгівлі і промисловості «Про зміну та доповнення чинного положення про місцевому управлінні торговельними портами та про комітет з портовим справах», прийняте 20 грудня 1917 р. На місцях завідування морськими торговельними портами покладалося на місцеві комітети з портовим справах, у віданні яких перебували капітани торговельних портів, завідувачі роботами в портах, з складаються при них службовцями по штатам. Адміністративно-господарська та технічно-будівельні частини в торговельних портах об’єднувалися, з підпорядкуванням місцевим комітетам з портовим справах, і стали виконавчими органами місцевого комітету.

Комітету з портових справ надавалося право продажу непотрібного або непридатного майна, що перебуває у віданні портового